

Gulosi so-
lent, subitò
mori.

73

Virtus absti-
nentiæ, qua
bona facit.

Abstinentia
in omni sta-
tu necessa-
ria.

Abstinentia
in lege natu-
ra, ad quid
ordinaba-
tur.

Abstinentia
in lege scri-
pta, sicut in
præcepto.

Ieiunium he-
breorum quo-
modo fiebat,
& quid sig-
nificabat.

Abstinentia
in lege euan-
gelica.

74

Ieiunium est
de iure di-
uino.

Nota.

Ieiunium con-
sacratum du-
pliciter,

Ieiunium,
vt natura
efficit obligat
tantum
indigentes
abstinentia.

sunt autem periculosa, eo quod corrumpunt bonos mores colloquia mala; ideo Apostolus ad Ephesios. ait. nec turpitudine, uel stultiloquium, aut scurrilitas; quæ ad rem non pertinet, scilicet nominetur in uobis. Si autem fiant omnia hæc in ordine ad aliquod peccatum mortale; puta excitando, & pronocando aliquem ad fornicandum, aut ad iram, aut saltem fierent, quia fornicatio, aut uindicta, & similia inhonesta sibi delectant, & ideo in his studet, proculdubio sunt mortalia, Multos alios effectus malos Gula producit, quos recitare nil refert, solum quod Gulosi, quandoque mortem subitanam, animæ periculosa, patiuntur. Hinc Iuuenalis in prima Satyra. Hinc subitæ mortes, hinc intestata senectus.

Occuramus ergo huic malo, cum abstinentiæ uirtute, ipsa namque per gulæ frenum ad paradysum, a quo per Gulam, & gustum cibi vetiti discessimus, redire facit: passiones quoque, circa ciborum delectationes exsistentes, quæ hominem a rationis bono abstrahere natæ sunt, deprimit, non enim omnis abstinentia, quæ cibi subtractionem importat, uirtus est, sed quæ regulata est, ne hoc sufficit, abstinentia namque, quæ propter corporis sanitate fit, uirtus non dicitur, sed quæ regulata est, circa morales actiones. Hæc autem in omni statu necessaria fuit, non tamen eundem modum obseruantia tenuit: in statu namque legis naturæ hominem duntaxata cibis abstinere obligabat, secundum quod ratio dictabat, & necessitas occurrebat, puta dum homo, per repletionem, carnis rebellionem sentiens, a contemplatione spiritus retrahebatur, aut per aliquam offensam; se Dei debitorem cognoscebat, per abstinentiam, & cibi subtractionem, carnem domabat, mentem eleuabat, & pro peccatis Deo satisfacerebat. Nec quo ad temporis determinationem, aut ciborum prohibitionem, taxatio quærebatur, sed corpus a suo debito defraudare, & in quoddam temperantiæ medium adducere, sat erat. In statu autem legis scriptæ, præter hoc, de abstinentia adiunctum fuit ceremoniale præceptum, quod incertorum dierum consistebat, scilicet in quarto, quinto, & septimo mense, in memoriam aliquorum gestorum, in illis temporibus, quorum ieiunium, quo ad horam tantum consistebat, non autem quo ad ciborum qualitatem, abstinere enim a cibo, usque ad noctem, quod, quia post mortem omnes ad limbum ibant, eorum statum nocti comparari significabat: nosster autem, & quia statum gratiæ significat, diei comparatur: iuxta illud Pauli. Nox præcessit: dies autem appropinquauit. In statu uero legis Euangelicæ uiget hæc obligatio legis naturæ, quoties hæc tria supradicta concurrant, sed quo ad modum, & tempus ieiunandi, extat Ecclesiæ præceptum, ait D. Thom. secund. secund. quæst. 147. artic. 3. Vnde sequitur ieiunium absolute loquendo, esse de iure diuino. Et quia, circa huius præcepti obseruantiam, multos errare contingit, aliquid de eo tradere, non erit inutile. Pro quo nota, quod de ieiunio dupliciter loqui possumus, uno modo, ut est naturæ; alio modo, ut est Ecclesiæ præceptum. Quo ad primum etiam dupliciter considerari potest, vel ut est aliquod poenale, & secundum hoc non obligat omnes, sed eos tantum, qui hoc remedio indigent: huiusmodi namque ieiunium, cum fit de genere uilium, non cadit sub præcepto, nisi in ordine ad finem; quo sublato, præceptum non uiget: puta qui, propter commestationes tempore nuptiarum, aut aliunde magnam repletionem fecerit; unde carnis rebellionem sentit, vel propter splendide expulari, distrahi ut a studijs, & debitis contemplationibus, per cibi parsimoniam, ad medium se reducere, & carnis concupiscentiam reprimere, tenetur. Vel consideratur, ut est aliquod eligibile, tanquam uirtutis actus, & tunc est uile tantum ad aliquem finem, ut opus supererogationis. Et quoniam huiusmodi moderatio, & abstinentia